

1. Obiekt

Stacja kolejowa "Parciaki" - WIEŻA CIŚNIEN (2)

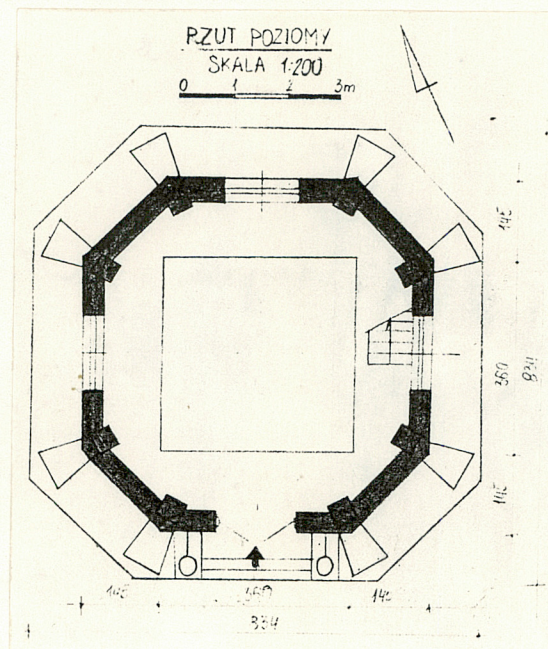
2. Czas powstania

1929 r.

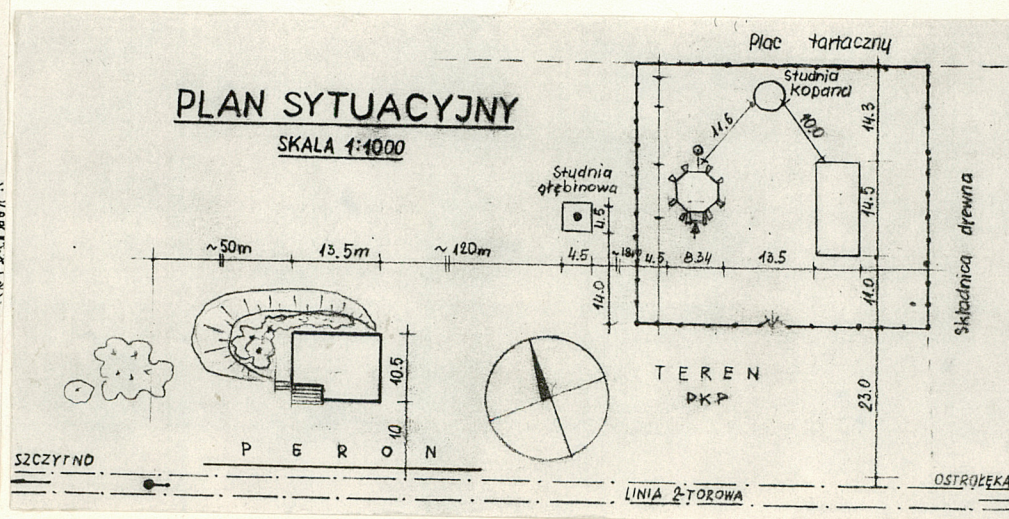
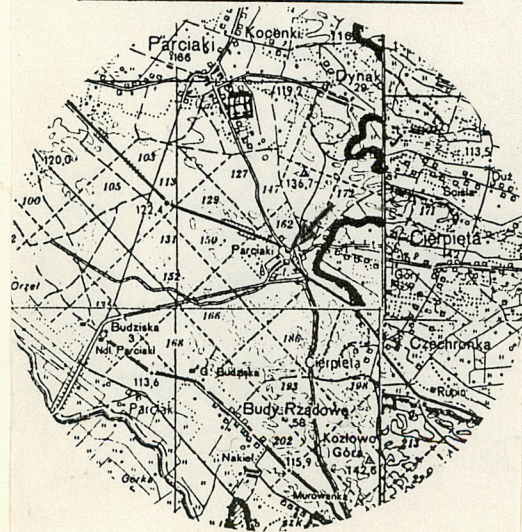
3. Miejscowość

P A R C I A K I

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

ORIENTACJA 1:25000

4. Adres

Parciaki - stacja
gm. Jednorzec

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo ostrołęckie

gmina Jednorzec

pow. PRZASNYSZ

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975

województwo warszawskie

powiat Przasnysz

8. Właściciel i jego adres

Polskie Koleje Państwowe
Oddział w Białymstoku

9. Użytkownik i jego adres

PKP Ostrołęka
Oddział Budynków, Parowozownia

10. Rejestr zabytków

Nr dnia

Wieżowy zbiornik wodny " wieża ciśnień ", budowę którego zakończono w 1929 roku, stanowi integralną część węzła kolejowego we wsi Parciaki. Zadaniem wieży ciśnień było zapewnienie ciągłej dostawy wody przez utrzymanie możliwie najbardziej równomiernego ciśnienia w sieci wodociągowej w okresach szczytowego rozbioru (pobór wody przez:

- parowozy-których silniki wymagały częstego uzupełniania wody,
 - sąsiadujący ze stacją tartak), oraz akumulację nadmiaru wody w okresie zmniejszonego poboru.
- Budowla posiada bryłę charakterystyczną dla tego typu obiektów, wzbogaconą o klasycystyczne detale architektoniczne.

W 1959 roku, w wyniku pożaru, wieża uległa częściowemu zniszczeniu.

W 1990 roku zakończono remont wieży, zachowując jej pierwotny charakter.

*st. Parciaki nie jest st. węzłowa

Sytuacja. Wieża ciśnień usytuowana jest na terenie płaskim, w odległości 150 m na wschód od budynku stacji kolejowej "Parciaki" i 40 m na północ od linii kolejowej Ostrołęka - Szczytno.

W bezpośrednim sąsiedztwie wieży zlokalizowane są obiekty węzła wodnego:

- budynek pompowni-warsztat: 13.5 m na wschód;
- studnia kopana: 11.5 m na płn.-wsch.;
- studnia głębinowa: 18 m na zachód;

Budynek wieży, pompowni i studnia kopana ogrodzone są płotem z siatki, z bramą na odcinku południowym.

Materiał, konstrukcja, technika. Fundamenty żelbetowe. Konstrukcja nośna ścian wieży ze słupów żelbetowych, obudowanych ścianą z cegły. Wieżba dachowa krokwiowa. Dach kryty blachą, z przewodem wentylacyjnym w centrum. Zbiornik cylindryczny z blachy stalowej. Schemat wyposażenia pokazano na rysunku. Schody zewnętrzne do budynku betonowe, wylewane, jednobiegowe. Drzwi frontowe dwuskrzydłowe, klepkowe. Skrzydła dwupolowe, zakończone półkolem u góry. Okna drewniane, zwieńczone półkolem.

Rzut. Rzut wieży na planie sześciokąta. Przy północnej ścianie wieży studzienka przelewowa z przewodem spustowym.

Bryła. Bryła wieży w postaci graniastosłupa o podstawie sześciokąta, z osią symetrii pionowej, z wyodrębnioną ścianą fundamentową, ścianą konstrukcyjną i obudową zbiornika.

Ściana fundamentowa, o wysokości 5.3 m z trójkątnymi pilastrowymi przyporami, nadającymi bryle budynku konstrukcyjnej masywności. Płaszczyzny ścian boniowane. Ściana zwieńczona gzymsem pośrednim, oddzielającym ją od ściany konstrukcyjnej.

Ściana konstrukcyjna o wysokości 10.5 m, otynkowana, z gładkimi płaszczyznami, zakończona bogatym gzymsem pośrednim, stanowiącym bazę obudowy zbiornika.

Obudowa zbiornika o wysokości 5.2 m, otynkowana, z gładkimi płaszczyznami ścian. W płaszczyźnie elewacji frontowej (południowej) ryzalitowy balkon, z ambonalną, gierowaną, trójkątną podstawą. Na wysokości 4.3 m gzyms pośredni. Dach wielospadowy, z trójkątnymi połaciami.

Elewacje. Elewacja frontowa (południowa) jednoosiowa, z trójpodziałem poziomym. W przyziemiu dwa murki zwieńczone cokolikowo, ograniczające z boku schody wejściowe. Na murku dwie kamienne kule, do których przymocowana jest balustrada z kutego żelaza, utwierdzona na drugim końcu w licu ściany. Powyżej drzwi wejściowych na osi symetrii pionowej dwa okna z gzymsami podokiennymi, zwieńczone półkolem. Jedno okno - w płaszczyźnie elewacji ściany konstrukcyjnej, drugie - w płaszczyźnie ryzalitu obudowy zbiornika, pomiędzy głównym gzymsem koronkowym i gzymsem pośrednim.

Pomiędzy gzymsem wieńczącym ryzalit i pośrednim cyfra 1929 - oznaczająca rok zakończenia budowy wieży ciśnień. Elewacje zachodnia i wschodnia z trójpodziałem poziomym z pionową osią symetrii.

" Dalszy ciąg opisu na wkładce nr 1."

14. Kubatura 630 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 50.5 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne zbiornik wodny	17. Użytkowanie obecne zbiornik wodny
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja Remont w 1990 roku: wymiana pokrycia dachu, tynkowanie.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan zachowania obiektu b. dobry.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst mgr inż. Sławomir Pawlik 1991.08.05
(imię, nazwisko, data, podpis)

plany, rysunki mgr inż. Sławomir Pawlik 1991.08.05
(imię, nazwisko, data, podpis)

zdjęcia fotogr. mgr inż. Sławomir Pawlik 1991.08.05
(imię, nazwisko, data, podpis)

miejsce przechowywania negatywów PSOZ Ostrołęka

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa

22. Bibliografia

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

27. Załączniki Wkładka nr 1.
Wkładka nr 2.

1. Miejscowość

P A R C I A K I

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Stacja kolejowa "Parciaki"
- WIEŻA CIŚNIEN

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Dalszy ciąg opisu, rysunki elewacji, schemat wyposażenia.

(Dalszy ciąg opisu.)

Na osi trzy otwory okienne. Pod otworem okiennym w ścianie konstrukcyjnej przymocowana łata pomiarowa, znacznik której określa poziom wody w zbiorniku. W płaszczyźnie obudowy zbiornika napis "PARCIAKI" z prostokątną opaską. Elewacja tylna (północna) z czterodziałem poziomym otworów okiennych, położonych na pionowej osi symetrii.

Wnętrze. Dwuprzestrzenne - pionowe, z komunikacją poziomą wokół zbiornika (obsługa, konserwacja).

Wyposażenie. Przedstawiono na rysunku schematycznym.

Instalacje. Wieża posiada instalację elektryczną i odgromową.

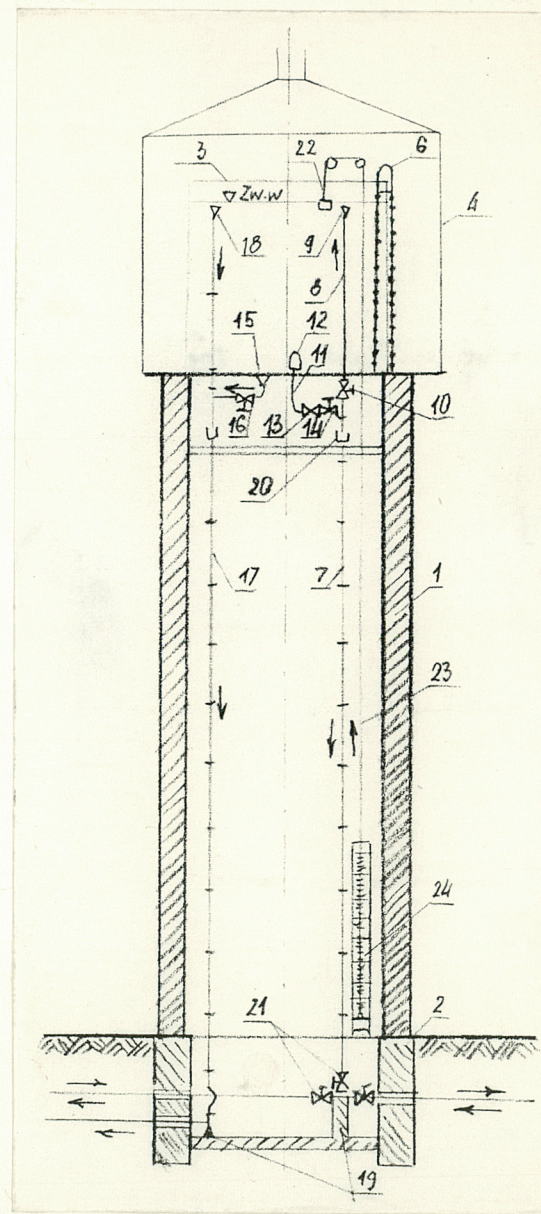
O Z N A C Z E N I A D O R Y S U N K U S C H E M A T Y C Z N E G O

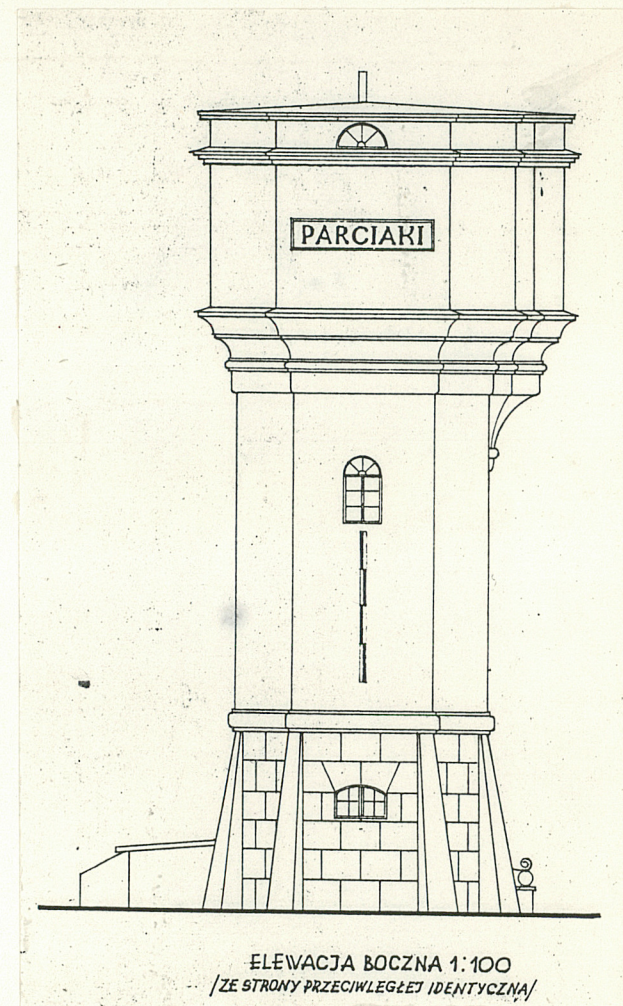
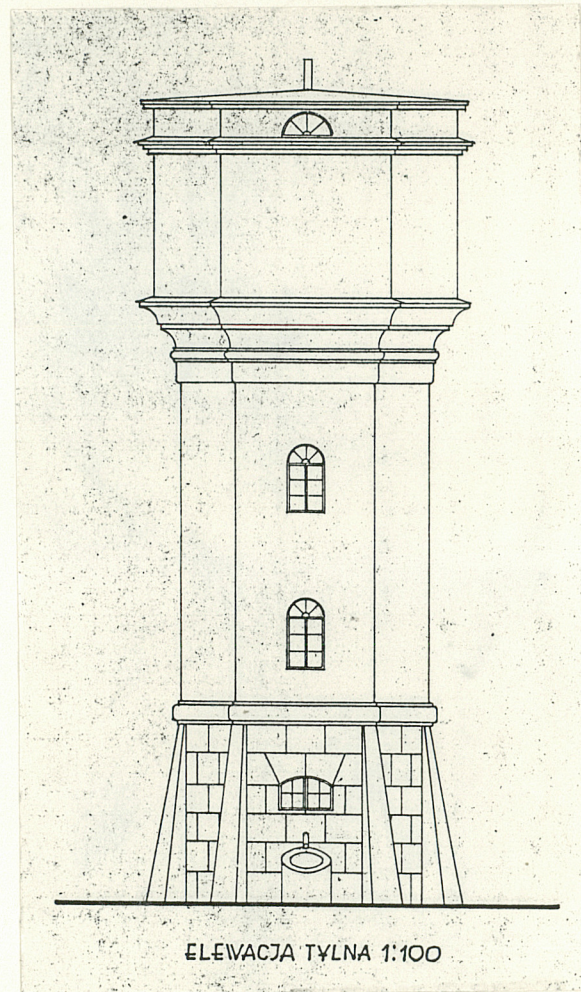
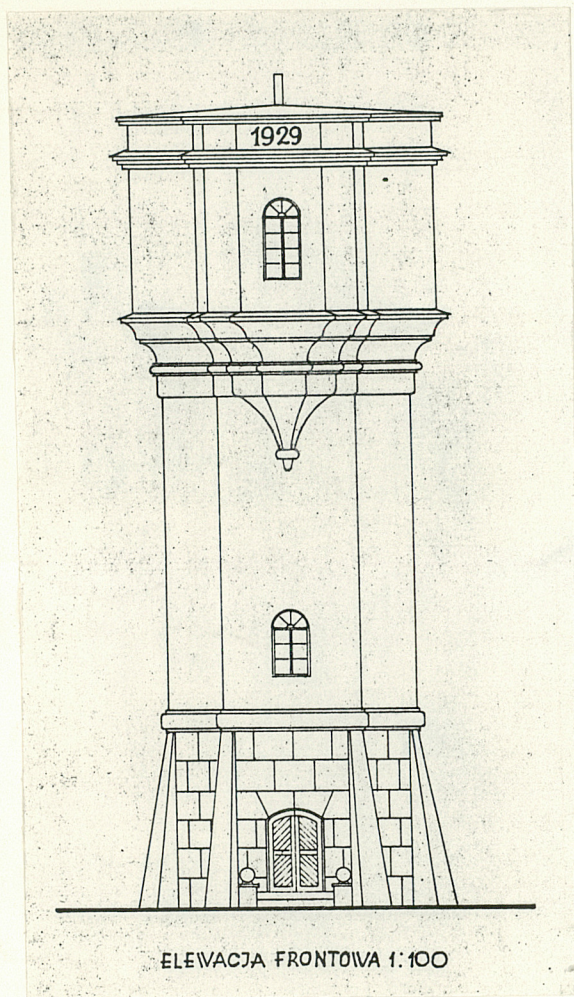
1. Konstrukcja nośna.	13. Zawór zwrotny.
2. Fundament.	14. Zasuwa wlotowa.
3. Zbiornik.	15. Wlot spustu.
4. Obudowa zbiornika.	16. Zasuwa spustowa.
5. Komin wentylacyjny.	17. Przewód spustowy.
6. Drabina stalowa.	18. Wlot przewodu.
7. Przewód do- i odpływowy.	19. Podpory przewodów pionowych.
8. Przewód doprowadzający wodę.	20. Kształtki kompensacyjne.
9. Wylot przewodu doprowadzającego.	21. Zasuwy.
10. Zasuwa.	22. Pływak.
11. Wlot.	23. Linka stalowa.
12. Kosz wlotowy.	24. Łata pomiarowa.

Wkładkę założył: mgr inż. Sławomir Pawlik 1991.08.05

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ Ostrołęka

Rysunek schematyczny
wyposażenia.

1. Miejscowość

P A R C I A K I

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Stacja kolejowa "Parciaki"
- WIEŻA CIŚNIEN

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Fotografie - 3 szt.

Fot.(1) Elewacja północna.

Fot.(2) Elewacja południowa.

Fot.(3) Elewacja zachodnia.

Wkładkę założył: mgr inż. Sławomir Pawlik 1991.08.05
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ Ostrołęka